

HørNu
Lydens Hus
GI Kongevej 11 – 13
1610 København V

www.hornu.dk
Tlf 31 23 83 84
Mail: info@hnmail.dk

Til Sundheds – og Ældreudvalget

Cc: Udvalgssekretær Jørgen Nielsen

København, den 7. december 2020

Udfordringer med de faglige kvalitetskrav og anbefalinger til høreapparatbehandling

HørNu er temmelig bekymrede for udviklingen indenfor behandlingen af nedsat hørelse. Sundhedsstyrelsen sendte i efteråret vedlagte udkast til høring, som vi frygter lægger op til en ringere kvalitet i behandlingen, længere venteliste og ringere tilgængelighed af behandlingssteder.

Overblik over problematikken

Hvis ovenstående høringsudkast bliver vedtaget, er der 3 overordnede ulemper for den danske befolkning og det danske samfund, som vi i dette dokument vil forsøge at give et overblik over.

1. Kapacitet
2. Økonomi
3. Kvalitet

Ad 1. Kapacitet

Høringen lægger op til, at offentlige og private høreklivikker fremadrettet skal foretage såkaldte REM- og Frit-felts-målinger. Formålet med disse målinger er at øge kvaliteten i behandlingen, men vi kender ikke til undersøgelser, der baseret på evidens viser, at de to førnævnte målinger øger kvaliteten i behandlingen. Det vil derimod øge tiden til behandlingen og påføre den enkelte klinik omkostninger til udstyr, der løber op i små 100.000 kroner. Konsekvenserne af denne ekstra omkostning er, at nogle private klinikker lukker med dertil hørende færre arbejdspladser. Derudover vil tilgængeligheden for at få en behandling af hørelsen blive ringere. De private klinikker, der overlever, vil lægge de ekstra omkostninger over på høreapparatet med dertil hørende dyrere apparater for borgerne. Dette vil føre til større efterspørgsel efter behandling i offentlig regi. Der er i forvejen ventelister på behandling i offentligt regi op til 73 uger, hvilket allerede er uacceptabelt.

Det gavner ikke ventelisten, at såkaldte komplicerede høretab skal behandles i offentlig regi. Vi har ikke været i stand til at finde undersøgelser, der viser, at offentlige klinikker er bedre i stand til at behandle

komplerede hørenedsættelser end private klinikker er. Personalet har samme kvalifikationer i offentlig og privat regi, og der er ikke udstyr på en offentlig klinik, der giver et bedre grundlag til at behandle komplerede hørenedsættelser. Hvis private klinikker får tilladelse til at behandle komplerede hørenedsættelser vil det være medvirkende til at aflaste offentlige klinikker (vi har dog ikke tal på andelen af behandlinger hos personer med komplerede høretab).

Endelig giver høringsudkastet udtryk for, at man vil fastholde en proces, hvor borgere først skal tilses af en ørelæge, hvis man er "førstegangsbruger" af høreapparater, hvilket skaber en stor flaskehals i systemet. Fra studier ved vi, at høj tilgængelighed af klinikker og en let proces gennem systemet har en positiv indvirkning på, om danskere får behandlet hørelsen. Høringsudkastet har den modsatte effekt. Derudover er det veldokumenteret fra adskillige studier i USA og Frankrig, at en ubehandlet hørenedsættelse øger risikoen for demens og depression med dertil hørende høje menneskelige og økonomiske omkostninger. Borgere skal naturligvis henvises til en ørelæge, hvis hørenedsættelsen skyldes alvorlige forhold som fx en svulst, men symptomerne på dette er lette at finde for en audiologiasistent eller en audiologopæd (som typisk arbejder i en høreklub), og disse vil selvsagt henviser til en ørelæge, hvis der er symptomer på eksempelvis en svulst. Hvis man ændrer systemet, vil det aflaste ørelægerne, og dermed øge sandsynligheden for at borgere får behandlet hørelsen.

Ad 2. Økonomi

Det fremgår af Kulegravningsrapporten fra 2012, som Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse samt Social- og Integrationsministeriet stod for, at behandling af hørelsen på en offentlig audiologisk afdeling og hos speciallæger var betydelig dyrere end ved en privat klinik. Vi har tallene for omkostningerne i 2020 ved behandling hos en privat klinik og en speciallæge (øre-næse-hals), men kender kun til tallene fra 2012 ved en behandling på en offentlig audiologisk klinik.

	Praktiserende speciallæge med rammeaftale	Regionale Audiologiske Klinikker	Offentligt tilskud hos privat forhandler
Henvisning fra praktiserende speciallæge	-	797	797
Behandling på et øre			
Behandling på 1 øre	5.000	4.128	-
Et høreapparat	3.984	3.984	5.607
Øreprop	125	125	-
Moms (høreapparat og øreprop)	1.028	1.028	-
I alt behandling på et øre	10.137	10.662	6.404
Behandling på to ører			
Behandling på 2 ører	6.890	4.128	-
To høreapparater	7.788	7.788	11.214
To ørepropper	250	250	-
Moms (høreapparater og ørepropper)	2.010	2.010	-
I alt behandling på to ører	16.938	14.973	12.011

Kilde: "Kulegravning af høreapparatområdet." Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Social- og Integrationsministeriet juni 2012

HØRNU.DK HØRESENS MIDTPUNKT

Offentligt tilskud hos privat forhandler for to ører 2020: 6.537

Praktiserende speciallæge med rammeaftale 2020: 8.847

Med udgangspunkt i tallene fra Kulegravningsrapporten og de logiske konsekvenser af høringsudkastet, vil omkostningerne til behandling af hørelsen i offentlig regi stige markant. Samtidig viser nogle modeller, at over en million borgere i Danmark vil have behov for at få behandlet hørelsen i 2040 (samme model viser, at 850.000 danskere har behov for høreapparatbehandling i dag).

Ad 3. Kvalitet

Antallet af skuffeapparater er 4 gange (hhv 3 % og 12 % privat/offentlig) så høj for apparater udleveret fra offentlig regi som privat regi (kilde: EuroTrak 2016). I 2019 blev der udleveret 182.933 høreapparater i Danmark. 53 % af disse blev udleveret fra en offentlig klinik. Det svarer til, at 11.634 høreapparater er endt i skuffen. Med udgangspunkt i tallene fra 2012 svarer dette til, at samfundet anvender 87 millioner kroner på høreapparatbehandling i offentlig regi, hvor høreapparaterne ender i skuffen. Dette er selvsagt spild er ressourcer, men det er samtidig også et problem, da den enkelte dansker ikke får behandlet hørelsen, hvilket som nævnt skaber grundlag for andre personlige omkostninger.

Endelig kan andelen af skuffeapparater i offentlig regi indikere, at kvaliteten af behandlingen er mindre tilfredsstillende i forhold til behandling i privat regi. Som nævnt vil konsekvensen af høringen være, at flere danskere vil vælge behandling i offentlig regi, hvilket kan resultere i en generel ringere behandling af hørelsen i Danmark.

Det vil være gavnligt for Sundhedsudvalget at få fremstillet ovenstående mere detaljeret og derudover har vi et løsningsforslag til problemstillingerne. Vi ser derfor frem til at komme i foretræde for udvalget snarest muligt.

Med venlig hilsen,

Mikkel Schramm
Direktør, HørNu

Tlf dir: 3123 8384
www.hørnu.dk

Hvem er HørNu?

HørNu er en interesseorganisation indenfor behandlingen af hørelsen i Danmark. Vi er en organisation, som forsøger både at omfavne klinikker og høreapparatbrugere. I dag består vores medlemmer således af henholdsvis 55 private høreklinikker og 9000 høreapparatbrugere. Dette lyder måske som en ubetydelig størrelse, men er i al ubeskedenhed faktisk den største i vores branche.